

[Miljøministeren]

Hertil kommer imidlertid, at vi ikke på nuværende tidspunkt har et tilstrækkeligt grundlag for at fastsætte, hvilket risikoniveau samfundet generelt vil affinde sig med for risikofyldte virksomheder. Jeg mener, der er al mulig grund til at udskyde overvejelserne om en eventuel nedlæggelse af klorproduktionen på Sojakagefabrikken, indtil det er muligt at foretage en sådan samlet vurdering af risikoforholdene for denne type af virksomheder.

Et samlet overblik vil man kunne få, når miljømyndighederne har vurderet de anmeldelser om sikkerhedsforholdene, som disse virksomheder skal indgive inden 1. juli 1989.

En nedlæggelse af klorproduktionen på Islands Brygge vil skabe, som en del ordførere allerede har været inde på, en række problemer. For det første vil omkring 100 medarbejdere på virksomheden blive arbejdsløse, for det andet vil Danmark blive afhængig af import af klor, da klor kun fremstilles på Sojakagefabrikken. Dette vil sandsynligvis igen betyde, at de store klorforbrugere her i landet må oplagre klor i større mængder end i dag. Det vil medføre, at risikoen for disse virksomheder bliver forøget.

Under behandlingen af beslutningsforslaget om afvikling af klorproduktionen på Sojakagefabrikken gjorde jeg opmærksom på, at en lov, der udelukkende vedrører lukning af klorproduktionen på Sojakagefabrikken, formentlig må anses for at være et ekspropriativt indgreb. Efter vedtagelsen af beslutningsforslaget har Miljøministeriet drøftet dette spørgsmål med Justitsministeriet, som vurderer, at der er tale om ekspropriation i grundlovens forstand. Konsekvensen heraf er, at indgrebet kun kan ske, hvis almenvellet kræver det, og i så fald kun mod fuld erstatning.

Jeg ved godt, at der fra forskellig side er givet udtryk for, at lovforslagets regler om nedlæggelse af klorproduktionen på Sojakagefabrikken er en almindelig miljømæssigt begrundet regulering, som kan ske, uden at der skal betales erstatning herfor. Det er jeg ikke enig i, da der er tale om en særlov, som udelukkende vedrører Sojakagefabrikken, og jeg kan oplyse, at Justitsministeriet deler min opfattelse af, at der er tale om ekspropriation i grundlovens forstand.

På den baggrund finder jeg også, at det vil være forkert at undlade at inddrage spørgsmålet om erstatning i lovforslaget og dermed over-

lade det til virksomheden, om man vil anlægge erstatningssag mod staten. I lovforslaget indgår derfor en bestemmelse om, at der skal ydes fuld erstatning for indgrebet.

I bemærkningerne til lovforslaget og den skriftlige fremsættelse nævnes de oplysninger, som virksomheden foreløbig har givet vedrørende et senere erstatningskrav. Som det fremgår, har virksomheden ikke ønsket at give oplysninger om kloranlæggets værdi og rentabilitet på nuværende tidspunkt. Miljøministeriet har heller ikke på nuværende tidspunkt fundet det muligt at sige noget om, hvad staten kan tænkes at ville tilbyde i erstatning. Den sag må afklares på et senere tidspunkt.

Der har været rejst spørgsmål om, hvorfor forslaget ikke indeholder forbud mod anvendelse af klor og oplagring af klor på Islands Brygge. Lovforslaget er udarbejdet i overensstemmelse med folketingsbeslutningen, som indeholder en tidsfrist for nedlæggelse af klorproduktionen samt for ophør af salg af klor fra virksomhedens lagre.

Folketingsbeslutningen udtaler sig derimod ikke om anvendelse af klor på virksomheden eller oplagring af klor til eget brug. Derfor er lovforslaget heller ikke til hinder for en sådan anvendelse og oplagring. Ved fremstillingen af klor dannes der endvidere natronlud og brint. Natronluden bruges bl.a. til virksomhedens fremstilling af natriumhypoklorit og saltsyre.

Virksomheden har oplyst, at det ikke er økonomisk rentabelt at købe klor med henblik på fremstilling af de biprodukter, som tidligere er dannet under klorfremstillingen eller er produceret på baggrund af sådanne biprodukter. Derfor er det ikke sandsynligt, at virksomheden vil købe og oplagre klor i større mængder.

Der har også været tale om, hvorfor regeringen ikke har indarbejdet spørgsmålet om transport af klor, som det fremgår af folketingsbeslutningen. Som jeg har nævnt i fremsættelses-talen til lovforslaget, henhører regler om transport af farligt gods, herunder klor, under Industriministeriet, Justitsministeriet og Trafikministeriet for henholdsvis søtransportens, vejtransportens og jernbanetransportens vedkommende.

Jeg afventer nu en koordineret redegørelse om reglerne for transport af klor fra disse ministerier. Når redegørelsen foreligger, vil jeg i overensstemmelse med bemærkningerne til be-